

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vai dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnstvo* ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpriete reklama cije se pruste poštnine.

Preosnova davkov.

III.

Dne 21. t. m. se je zaključila v zbornici poslancev razprava o reviziji zemljiško-davčnega katastra. Glavnim govornikom za to vladno predlogo je bil izvoljen naš poslanec Ivan vitez Nabergoj. Nekakim ponosom beležimo od vseh strani pripoznano dejstvo, da je naš zastopnik to pot dosegel popoln uspeh. Predno pa priobčimo njegova izvajanja pokazati se moramo pravične tudi do poslanca Burgstallerja, ki je epohalno posegel v to razpravo, nasvetovavši — konec debat! Čast komur čast!

Poslanec Nabergoj je spregovoril: Visoka zbornica! Ako je v kateri deželi potrebna revizija zemljiško-davčnega katastra, je to gotovo v Primorski, sosebno v okolici tržaški; kajti, ko so se pred 15 leti določili tarifi o prihodkih, uveli so se v okolici tržaški tako visoki tarifi, da ne najdete enakih v najplodovitejših kronovinah Avstrije, in to gledé na vse kulture, sosebno pa ozirom na vinograde, koje že 38 let pustoši „oidium“ (neka vrst gliv. Op. ur.), proti kojemu moramo še vedno uporabljati žveplo.

Boj zoper peronosporo, ki že mnogo let pustoši naše vinograde, je spojen velikimi stroški; poleg tega obiskuje nas suša skoro vsako leto in močna burja provzroča v spomladi čisto veliko škodo na mladikah, v jeseni pa na dozorelem sadju. Obdelovanje vinogradov je jako drago, kajti ni najti skoro nikakih delavcev za obdelovanje polja in vinogradov, ker vse drvi v mesta iskaje si lahkerega dela. Mimo tega imamo neugodno gorsko položeno brez voznih poti, tako, da treba vse nositi na plečah v vinograde in iz istih.

K vsemu temu se je pridružila v novejši čas še trtna uš, ki se ni le konstatovala po vsej okolici, ampak je napravila že mnogo škode, tako da so na mnogih krajih uničene cele parcele. Kar ni še uničenega, to se uniči še, a vzlic temu moramo plačevati polni zemljiški davek. Tako žalostnih odnošajev v kmetijstvu, gospóda moja, ni v nijedni kronovini, in vzlic vsemu temu uvrščeni so

naši vinogradi v najvišji tarif 46 gld. Travniki, na kojih stane tudi v dobrih letih stari cent sena 1 gld., v slabih letih pa, katerih je večina, na bližnjem Krasu celó 1 gld. 50 nč., so učenjeni tako visoko, kakor travniki v drugih deželah, kjer je košnja po dva-trikrat na leto, dočim se pri nas 80 odstotkov travnikov reže se srpom.

Oljke, ki dajejo vsako šesto ali sedmo leto srednjega pridelka, cenjene so kakor travniki, kar je prava ironija. Jaz gotovo ne pretiravam, ako pravim, da bi v tržaški okolici in na bližnjem Krasu stvar morali urediti tako, da se bode za obdelovanje travnikov in vinogradov vsem onim posestnikom, ki se obvežejo nasproti vladi, da bodo racionalno in dobro obdelovali svoja zemljišča, dovoljevala letna subvencija (Dobro! Dobro!), ki bi bila trikrat večja, nego sedaj predpisani davek. (Prav dobro!)

Veliko krivdo na teh žalostnih odnošajih nosi tudi občina tržaška, ki ne stori ničesar v odstranjenje istih. Občina ne skrbi niti za potrebne poti, po kojih bi bilo možno dovažati gnoj na polja in vinograde (Čujte! Čujte!) ter odvažati s polja vsakoletni pridelek; ne skrbi se niti za vodo, potrebno za ljudi in živino. Poleg tega nas ista tlači in proganja, kjer le more, kakor prave sužnje (Prigovarjanje.), in vse to tudi po dopuščanju vladnih organov. Ob imenovanju členov v komisijo za revizijo davčnega katastra se ni jemalo nikaškega ozira na izvedene posestnike v okolici, izvolili so se člani meščani (Čujte! Čujte!), ki na polju ne umejo razlikovati ječmena od pšenice (Živahna veselost. — Dobro!), na potu pa ne krave od bika. (Ponovna živahna veselost.) Taki gospodje so poklicani v to, da bi zastopali naše koristi ob bližnji reviziji in razdeljenju davkov! Iz tega vzroka priporočam visoki vladi in nje organom, da ob predstoječi reviziji odpravijo vneboupijoče krivice, bremeneče na posestnikih okolice in bližnjega Krasa.

Ker je namenjeno, da se preobremenjenim deželam olajša potem popustka, določenega v pred-

ležečem paragrafu, torej prosim, da bi pri tem visoka vlada poštevala v prvi vrsti Primorsko, sosebno pa tržaško okolico, in da bi izdala potrebna navodila deželni in osrednji komisiji. V nadi, da se to zgodi, glasoval bodem za zakon. (Živahna pohvala.) (Konec prih.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 30. maja 1896.

Državni zbor. V zbornici poslancev je bila včeraj zopet huda ura v razpravi o nujnem predlogu posl. Luegerja radi kaznovanja onih dijakov, ki so demonstrovati proti mileniju in tudi v razpravi o preosnovi davkov. Utemeljuje nujnost svojega predloga je rekel dr. Lueger: Kako je to, da je avstrijsko ministerstvo primorano braniti golo sabljo milenijske slavnosti ogerske, in zakaj daje ogerska vlada stviri toliko važnosti, da zahteva skero, da bi morali vsi pasti na kolena pred milenijem ogerskim? Kako se more avstrijsko ministerstvo tako ponižati, da je podobno hlapcu ogerskega? Nam se predbaciva, da hujskamo ljudstvo proti tistim slavnostim; mi pa zahtevamo, da se stvar popolnoma osvetli ter prouči malo od bližje, kako Oggerska postopa z nami Avstrijci. Ali vedo gospodje, kako postopajo Ogrje z našimi častniki in kako pišejo o njih?

Tu je pripovedoval govornik, kako žaljivo je pisal neki budimpeštanski list o naših častnikih in kako je pisal Fran Košut, in potem je nadaljeval, da nijeden Avstrijec se ne sme udeležiti milenijskih slavnosti, ako ima le mrvice patrijotizma v sebi. „Jaz nočem motiti židomajarske gospode ne v Budimpešti, ne v njih haremi. Toda dovoljeno nam mora biti, da povemo vso resnico“. Pripomniti bi bilo še, da je govornik ostro napal tudi nemške liberalce, očital jim, da podpirajo Ogrje le zato, ker je med poslednjimi mero-daven židovski vpliv.

Naučni minister Gautsch je odgovoril, da dijaki niso bili kaznovani za to, ker se niso hoteli bitti z Židi, ampak, ker so proglasili Žide

kopiti tla štirje konji, da se je vzdigoval gost prah. Ob ograji sta bila privezana dva tolsta belca, za njima pa sta stala dva manjša in mršava konjička, ki sta neprestano opletala z repi po suhih rebrih, da bi se ubranila nadležnih muh. Oni trije so pridno praznili liter za litrom; to se umé, da na Stoparjev račun. Pikec tako ni imel denarja, Hribnik pa je bil preskop. Notranjec je pil vino mešano z vodo. Pikec je postajal čimdalje glasnejši; Jože pa je v jednomer opazoval lepa belca. To je menda opazil tudi Hribnik in nadejaje se kaj za-se, šepnil mu je polglasno:

„Jože konja kupi, bela dva sta kakor nalašč za te, jaz ti posodim denarja. Ono malo ti je tako poginilo“.

Jožetu so se zaiskrile oči. V zahvalo za Hribnikove besede poklical je Jože liter vina. Pikec je tudi že čul, zato je pričel glasno kričati:

„Tisto pa, konje kupimo! Mož, koliko cene vaša belca?“

Popotni kupec je spoznal v kratkem vso situvacijo in veselo si je mel roki v nadeji, da drago proda svoje konje.

Pikec je pil in v jednomer izpraševal, koliko oni ceni beli par. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

3

Očetovo srcé.

Kmetška slika. — Spisal Srečko.
(Dalje).

Neki večer je prav vihral s svojim delom, rad bi bil šel v gostilno, kjer ga je čakala obljubljena družba. Med tem vihranjem je pozabil pri kobilici privezati na povodec kroglo, kar je storil drugikrat gotovo, da je povodec bil vedno napet in se žrebica ni mogla zaplesti. Ko se je po noči žival po svoji navadi obračala in valjala, zaplela se jej je prva noga v vrstico in se omotala krog in krog. Žrebica ni mogla dolgo tako trpeti, pognala se je kvišku, meneča, da se s tem osvobodi, a vrstica je bila močna in v nogi je nekaj počilo, žival je omahnila na hrbet, moleča nogi od sebe.

Ko je drugo jutro, zaspane glave in krmižljavih očij, Jože prihajal po navadi v hlev, ustrašil se je močno, vidé, da kobilica leži. Šel je k njej in jo natančno ogledal, ter opazil, da ima nogo ovito v motvez, na onem mestu pa je noga pre-gibljiva in otekla. Žrebica ga je pogledala in trpko zarezetala. Jožetu se je posvetilo v glavi in zapelo ga je v srcé. Spoznal je, da si je kobilica

zlomila nogo in sicer le vsled njegove nemarnosti.

Popoldne pa je spravljaj vaški konjedec na pol živo kobilico iz hleva in jo nakladal na voz. Nabralo se je mnogo sosedov in vsi so milovali Jožeta. Le-ta je hodil okolo povešenih očij, v srcu pa mu je bilo hudó. Saj večje nesreče ni za kmeta, nego je ta, da mu poginja živina. Stari se je pokazal na pragu, na pol pokimal z glavo, potem pa izginil v vežo. Ne vemo pa, kaj se mu je godilo v prsih? Odpeljali so jo, Jože pa je šel na star čok pred hlevom, naslonil glavo na dlan, najrajši bi bil jokal. Prihajalo mu je vse v spomin, kako se je oče branil konja k hiši, on pa je ravnal zoper očetovo voljo. Spoznal je v tem kazni Božjo; rad bi se bil spravil z očetom, a sram ga je bilo. Ustal je in šel si zopet iskat leka v gostilno.

III.

Dober mesec dnij po omenjenih dogodkih sedeli so pred gostilno Drenovega Antona v mali, senčnati lopi štirje možje. Trije so bili domačini: Stopar Jože, mešetar Pikec in oderuh Hribnik; četrti pa je bil popotni Notranjec, ki je gnal konje s Hrvatskega. Na cesti, pred hišo, so razbijali s

brežčastnimi. O notranjih stvarih Ogrske naj bi se sploh ne govorilo v našem parlamentu, ali pa le se skrajno rezervo. Milenijska razstava da se je priredila cesarju v čast. Ogrska se ne utika v notranje avstrijske zadeve.

V svoji repliki je rekel dr. Lueger, da ministri naj bodo veseli, da je vsaj eden tu, ki govori resnico mesto njih; ponovil je, da se grdo postopa z Nemci na Ogerskem in da ogerska država ne čuva vere katoliške.

Nujnost predloga Luegerjevega se je odklonila 75 proti 43 glasom.

V isti seji se je popolnoma rešila vsa predloga o preosnovi davkov; v drugem branji pa se je vsprejel zakon o znižanju volilnega cenzusa od 5 na 4 gld.; predlog manjine, da bi se cenzus znižal na 3 gl. oziroma 1 gld., je pal.

Proti temu zares liberalnemu predlogu so glasovali tudi nemški liberalci, kar je dalo povoda posl. Breznovskemu, da jih je imenoval liberalne sleparje! Na ta vsklik je odgovoril znani levičarski petelin dr. Menger raznimi psovkami, očita antisemitom, da se izdajalci nemškega naroda! Te besede Mengerjeve so provzročile neopisen škandal in vrišč.

Slednjič je zbornica dognala razpravo o zakonu o patentih (privilegijih). Trgovinski minister je zatrdil, da po vsprejetju tega zakona bode mogoče vstopiti v zvezo za varstvo obrtno lastnine. Prihodnja seja bode v torek.

Odpisovanje zemljiškega davka vsled elementarnih nezgod. Ker je zbornica te dni vsprejela vladno predlogo o odpisovanju zemljiškega davka vsled elementarnih nezgod, je pač umestno, da posvetimo par vrstic temu predmetu. Mi imamo sicer že od leta 1888. zakon, ki opravičuje davkoplačevalca, da sme zahtevati odpis davka, kadar so mu uničeni prideški po elementarnih nezgodah ali ujmah. Toda ta zakon ima mnogo pomanjkljivosti. Tako določa n. pr., da je pri škodah II. vrste — po slani, mokroti, dolgi zimi — davek odpisati le tedaj, ako je prosilec res v bedi. Ne treba praviti, da je vsled tega določila dotičnik popolnoma zavisen od dobre ali slabe volje oblasti. Toda denimo, da so oblasti res jednako dobrohotne do vseh. Vendar pa ostane odprto zelo važno vprašanje: Kje se pričinja beda? Ali morda še le tam, kjer se je oglasila lakota? Mi menimo, da beda kmetovalčeva je že tu, kakor hitro nedostaje istemu sredstev za pošteno in racionalno obdelovanje svojega polja. Vsakako pa je pojem o „bedi“ jako elastičen; mi si bedo tolmačimo tako, koji ambiciozni uradnik pa drugače. — Druga pomanjkljivost gori omenjenega zakona je bila ta, da je odpis davka dovoliti le tedaj, ako je po elementarni nezgodi prizadeta večina posestva. Iz tega določila so izvzeti sicer slučaji poškodovanj po vodi, ognju in toči, vendar pa je to določilo dokaj čudno, kajti cela vrsta je družih nezgod, kojim je izpostavljen pridelek na polju. In v vseh tacihi slučajih naj bi morala biti uničena večina pridelkov in potem še le naj ima kmet pravico zahtevati, da se mu odpiše par krajcarjev zemljiškega davka! Večina pridelka torej! A dandanes govore v jednomer in na vseh straneh o bedi kmečkega stanu in o nujni potrebi, da se istemu priskoči v pomoč! — Tretji nedostatek uvodoma omenjenega zakona od leta 1888. bi bila, da v njem ni povedano, kdo je opravičen naznaniti prigodivšo se škodo. Skoro da glavni nedostatek večkrat omenjenega zakona pa je ta, da računa le s škodo jednega leta in ne poševa dovoljno tacihi nezgod, vsled katerih trpi zemljišče več naslednjih let. To je res hud nedostatek, kojega občutijo najbolj posestniki po vinorodnih krajih. Denimo, da je bila huda toča. Mar je pobila le letošnje grozdje. Kaj še! Na grozdju je manja škoda, večja pa je na poškodovanem lesu. Poškodovana in pobita trta potrebuje par let, predno si opomore zopet. Škoda ne traja torej jedno, ampak več let. To dejstvo bi moral jemati v poštev tudi zakon.

Vse te pomanjkljivosti so občutli prizadeti krogi, in slednjič je prišla tudi vlada do spoznanja, da treba popolniti omenjeni zakon. Iz tega spoznanja porodila se je ravnokar vsprejeta vladna predloga. V tej novi vladni predlogi odpade krivični pogoj „bede“, in pa istotako krivično zahtevanje, da v gotovih slučajih mora biti poškodovana

večina posestva, da ima lastnik pravico do odpisa zemljiškega davka. Vsprejelo pa se je v zakon novo določilo, da ima odpis trajati tako dolgo, dokler traja škoda vsled elementarne nezgode. Slednjič je popolnjen zakon tudi v tem pogledu, da določuje, kdo razun posestnika ima pravico prijaviti nastavšo škodo. To pravico imajo: žena astnika ali mož lastnice, zakoniti zastopniki onih, ki niso še samosvoji, najemnik ali uživalec dotičnega zemljišča in slednjič tudi občinski predstavnik.

To so bistvena poročila predloge o odpisovanju zemljiškega davka povodom elementarnih nezgod. Ne rečemo, da odslej ne bode nedostatkov, ali to je vendar gotovo, da ta nova predloga znači le izboljšanje prejšnjih zelo pomanjkljivih določeb.

O milenijski piše odlični dunajski dopisnik „Naše Sloge“: Madjari so malo srečni se svojo tisočletnico in svojo razstavo. Ukljub dvema pozivoma na zbornico poslancev in gosposko zbornico, reči se more, da jedna in druga ni bila dosedaj in ne bode odslej zastopana v Budimpešti, nego samo službeno. Šli so tja predsednika in ministri, ali le redkokoji poslanec. In še tem, ki so šli, je žal, da so šli. Sedaj je došel tretji poziv na državni zbor, kojim pozivom se vabijo člani na slavnost otvorjenja „Železnih vrat“, ki se bode vršilo dne 27. septembra t. l. in koja slavnost je tudi jedna točka milenijskih slavnosti. I tu bode le malo ali nikakega odziva. („Železna vrata“ se imenuje kos Donave od Gladove do Oršove ob avstro-srbski meji. Tu je Donava stisnjena med gorovje in je bilo silno nevarno plovenje po tem delu reke. Ta kos se je uredil ogromnimi stroški, a Madjari so tudi otvorjenje „železnih vrat“ porabili v proslavo svojega milenija. Op. ur.)

Toda če bi koji poslanec iz radovednosti hotel v Budimpešto, se pa boji javnega menenja. Vse, vse, razun Madjarov in Židov ter službenih krogov, kaže se nasprotno Madjarom. Narodnosti ogerske, Slovaki, Srbi, Romuni, Nemci, ne samo da vedo, ampak čutijo tudi, kaj znači madjarsko gospodstvo. Tudi narod hrvatski, kojega jeden del je istotako pod madjarsko oblastjo, čuti to oblast in nima vzroka, da bi slavil tisočletnico madjarskega navala v srce Evrope. In tudi, ako ne bi trajala ta oblast, in da bi je ne občutil že desetletja in stoletja, zadoščali bi že najnovejši dogodki, da se milenij vidi sramoten, da se pristudi vsakemu človekoljubu in ljubitelju svebode. Ako je bilo tudi ljudij, ki so kedaj slavili madjarski narod radi tega, ker se je boril proti absolutizmu, prestalo pa je to spoštovanje povodom tisočletnice. Svet se tem povodom bolj zanima za odnošaje v Ogerski, pa vidi, da tam vlada hujski absolutizem, nego je bil oni, proti kateremu so se borili Madjari. Svet vidi, kako se postopa z nemadjarskimi narodi, kako isti ne uživajo nikake svobode, kako da nimajo skoro nikakih narodnih pravic, niti onih, ki so jim zajamčene v obstoječih zakonih. Mesto da bi se proslavili se svojo tisočletnico, kažejo se Madjari v pravi luči, ni malo častni za njih.

Iz Srbije. Ladija se je razbila tikoma pred uhomom v pristanišče. Listi so zagotavljali, da so slednjič privolile vse stranke — radikalci so se obotavljali najdalje —, da odpošljejo svoje poverjenike v oni odbor, kojemu se bode posvetovati o reviziji ustave. Menilo se je sploh, da se skoro prično skupna posvetovanja. Kar je počil glas, da so zadnji hip ne le radikalci, ampak tudi liberalci pod zastavo Ristićevo odklonili svoje sodelovanje. Današnje beligradske vesti potrjuje vse to. Dogodil se je celo redki slučaj, da so radikalci in liberalci izdali skupno izjavo, v koji opravičujejo svojo odklonitev. Izjava pravi, da so bili liberalni in radikalni zastopniki pripravljeni vsakemu zblizanju, ker žele, da se odpravi reakcionarni sistem, ki tišči že dve leti Srbijo v neustavnih odnošajih. Od 15 sto občin v Srbiji jih ni niti sto, v kojih bi vladali normalni odnošaji. Toda za vspešno rešenje ustavnega vprašanja trebalo bi zagotoviti svobodo volitev za veliko skupščino in zato je opravičena zahteva, da se vodstvo teh volitev ne izroči sedanji vladi. Skušnje uče, da treba skrajne previdnosti v tem pogledu. Ker pa ni možno doseči takih garancij, morali sti liberalna in radikalna stranka odkloniti sodelovanje za premembo ustave.

Položaj na otoku Krete. Splošna pozornost je obrnjena sedaj na utrdbo Vamos, kjer

2000 krščanskih ustašev oblegajo 1200 turških vojakov. Živeža imajo še malo v utrdbi. Guverner otoka je obljubil ustašem, da podere utrdbo z vsem materijalom, ako dopuste posadki, da more ostaviti trdnjavo z orožjem in vso prtljago. Ustaši pa zahtevajo, da se njim izroči orožje ter da se osvoboditi dve kristijanski vasi, oblegani po turških vojakihi. Z druge strani javljajo, da je na potu 3000 turških vojakov z namenom, da osvobode utrdbo Vamos. Usoda utrdbe se mora odločiti kmalo. Turška vlada je zagotovila grški vladi, da stori vse mogoče v preprečenje prelivanja krvi. Grška vlada pa je protestovala proti dovajanju novih turških vojakov na otok, ker bi to le še bolj razvnelo duhove. Poslaniki v Carjemgradu posredujejo v tem zmislu, da se osvobodi toliko turška posadka v Vamosu, kolikor krščanski vasi. Turška vlada je priobčila poslanikom, da je odšlo na Kreto 16 batalijonov vojakov za udušenje ustaje.

Razprava proti Baratieriju. Glasom najnovejših, iz Rima došlihi vestij, prične razprava proti Baratieriju že prihodnji teden. Italijanska vlada bržkone ne mara z resnico na dan, da ne bi osredotočila vse javne pozornosti na to razpravo; zatorej ne objavi dneva, kojega prične razprava. Baš tako niso še službeno in definitivno objavili, da - li se sestane vojno sodišče v Adi Kaji, ali pa v Asmari. No, slednjič je povsem postranska stvar, kje naj se vrši ta razprava; važnije je, kakó se bode vršila. Čuje pa se že sedaj — nekako izza kulis, — da niti generalni odvetnik, niti vojno sodišče ne prime Baratierija baš — za grlo. Obtoženega bivšega gubernerja spremite iz Masave pred sodišče dva orožniška častnika (karabinjeri) in za „častno stražo“, za vseobčo varnost Baratierijevo, skrbel bode oddelek orožnikov.

Različne vesti.

Potrjenje župana ljubljanskega. „Slov. Narodu“ brzojavljajo z Dunaja, da je cesar že potrdil izvolitev g. Ivana Hribarja županom ljubljanskim.

V odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti so bili izvoljeni na obnem zboru minolega ponedeljka: Josip Katalan, predsednikom; Fran Guštin, tajnikom; Ivan Gerdol blagajnikom; Ivan Marija Gombač, Josip Andrej Pertot in Fran Dollenz, namestniki; Fran Godnik, Josip Požar in Valentin Piščanc, pregledovalci računov. Podrobneje poročilo prinesemo prihodnjič.

Spomenik baronu Čehovinu. Kakor znano, sklenilo je Goriško društvo veteranov postaviti slovenskemu junaku baronu Čehovinu povodom 50-letnice vladanja Nj. Vel. cesarja l. 1898. spomenik v njega rojstnem kraju, v Gornji Branici na Goriškem. Poseben odbor, ki se je ustanovil v ta namen, nabral je tudi že prilično svoto denarja, komisija veteranov pa je že izbrala v Gornji Branici primeren prostor, kjer naj bi stal spomenik. Sedaj pa nekaterniki delajo ovire tej, vse hvale vredni nameri s tem, da hočejo po vsej sili, da se postavi spomenik baronu Čehovinu — v Ajdovščini. Po skromnem našem menenju pa bi bilo vendar najumestnije, da se ta spomenik postavi tam, kjer se je rodil junak Čehovin, in kjer še dandanes stoji njegova rojstna hiša, t. j.: v Gornji Branici. Saj ta vas ni Bog zna v kakšni puščavi, zapuščeni od vsega sveta!

Občni zbor „Tržaškega Sokola“ bode jutri ob 2. in pol uri popoldne v društveni telovadnici. Bratje člani se pozivljajo še enkrat na mnogobrojno udeležbo.

„Katoliško-politično bralno društvo“ v Podgori priredi s sodelovanjem „Goriškega Sokola“ veselico v društveni dvorani jutri v nedeljo 31. maja 1896. ob 5. in pol uri popoldne. Spored bo obsegal: petje, tamburanje in veselo igro „Muteč“. Gostje iz Trsta dobro došli!

Občni zbor dramatičnega društva v Ljubljani vršil se je v soboto 23. maja zvečer v „Narodnem domu“ ob jako pičli udeležbi udov. O tem zboru nam pišejo iz Ljubljane: Na dnevnem redu bilo je tajnikovo poročilo oziroma intendance o delovanju v minolem društvenem letu, nadalje poročilo blagajnikovo in volitev novega odbora. Zborovanje je trajalo skoraj cele tri ure, in to radi debate, ki se je unela o zadevi prejšnjega zaslužnega kapelnika in ustvaritelja slov. opere: Fr. Gerbiča.

Njega je bila namreč odpustila intendantca že tekom lunske sezone, iz malenkostnih vzrokov, ki so pa ostali neznani širjemu občinstvu; pred devetimi meseci ustavila mu je pa tudi pismeno zaje-
mčeno plačo (bagatelko 200 gld. za dramatično društvo in onih 300 gld., katere je dobival za vodstvo petja čitalniškega pevskega zbora, katere mu je pa, ko se je razšel čitalniški pevski zbor, plačevalo dram. društvo). Tako je mož navezan le na onih 700 gld., katere dobiva kot vodja „Glasbene Maticе“. Fr. Drenik, ki je pred 10 leti posredoval prihod g. Gerbiča, se je jako hvalevredno zavzel za svojega prijatelja. Navel je zasluge Gerbičeve za „Glasbeno Matico“ in slov. opero, ker oboje je njegovo delo. Sedaj se pa prezirno gleda preko moza, ki je vse svoje moči posvetil domovini in ki je pred 10 leti pustil dokaj boljšo karijero v Lvovu in prišel v Ljubljano orat glasbeno ledino. Je-li to lepo, da se mu sedaj, ko so mu morda nekoliko opešale moči, krati to, kar mu gre po vsakem pravu. Pogodba, katero so podpisali dr. Ivan Tavčar (predsednik dramatičnega društva), dr. Bleiweiss (preds. čitalnice) in Fr. Ravnikar (preds. „Glasb. Maticе“) se ne sme tolmačiti po obliki, temveč po duhu. Narodna društva so vezana na pogodbo takó dolgo, dokler se ista ne spremenijo v sporazumu z Gerbičem. On ima pravico do tega, kar mu je zagotovljeno v pogodbi, ne le dokler zamore, temveč tudi tedaj, kadar obnemore. To zahtevajo duh pogodbe, čast narodnih društev in pravica!

Šagra na Vrdeli. Vrdeljski - Sv. Ivanski mladenci priredijo jutri, dne 31. t. m. „šagro“ na običnem prostoru na Vrdeli.

Najnovejše vesti.

Volosko 30. Slavoj Jenko in Matko Mandić izvoljena zopet deželna poslancema in sicer **jednoglasno**. Materijski in veprinski volilni možje niso došli glasovati.

Bratje Ribarić, izdelovalci oglja v sv. Petru
priporočajo svoje zaloge v Trstu
*Via Fondares št. 1, Piazza della Valle 2, via
Madonnina 2, Piazzetta Cordauioli 2*, z uhomod
tudi v *ulici Torrente* po **najnižjih cenah**
Ogjele I. kakovosti, karbonina, kok, drva na metro itd.
Nagelbe se spremilejo tudi z dopisnico.

RESTAVRACIJA „Alla nuova Abbondanza“

Via Torrente št. 18.

Udano podpisani usoja si naznaniti, da se je z dnem 16. t. m. preselil iz svoje prejšnje gostilne „Alla Vittoria“ v staroznano gostilno „Alla nuova Abbondanza“, katero je prevzel na svoj račun.

Podpisani se bode trudil vsikdar, da si pridobi naklonjenost svojih gostov, istim z najboljšimi pijačami in izborno kuhinjo po nizkih cenah najtočnejše postreči.

Priporoča se še posebno p. n. potujočim gostom v prenočišča, katerim more z jako elegantnimi in čednimi sobami po primerno nizkih cenah postreči

udani

Peter Mušek.

Wessel Alojzija, ulica Barr. vecchia hšt. 2, ima dobro založeno prodajalnico moke, sladkorja, riža, vlitkov domačih in tujih, mila, kiselin, olja itd. na drobno in debelo, po jako zmernih cenah. Vsprejema tudi naročila z dežele ter jih izvršuje solidno.

V mirodilnicah ulica Barriera vecchia št. 35 in Sette fontane št. 5 je na prodaj blago prve vrste, kakor: prah za mrčoso, rimsko žveplo itd., vse po jako nizkih cenah. Brachetti Luigi.

Franjo Toman

podobar in pozlata, Krizavniški trg št. 1. Ljubljana, se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. Razpela, okvire (Goldleisten) slike, čofe, kroglice za vrvi itd.

„Kava Viktorija“

Posebnost, čista, dobra; z mlekom prav dobra; mešana z kolonjalno kavo nedosežna — Se dobi v vseh prodajalnicah jestvin.

Zaloga pohištva

trdke Alessandro Levi Minzi

Trst. Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2, nasproti

prehodnišču pod ljudsko šolo v starem mestu.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Via Nuova na vogalu
via S. Lazzaro
Novonaroben najmo-
dernejšega blaga za
spomladno sezono so
nam uže prispeli in
so: Perkali, sateni,
volnene tkanine za
gospo in gospodo. Ve-
liki izbor ovratnikov
in ovratne vsako-
vrstne barve in ve-
likosti.

Zaloga vsakovrstnih potreb za šivilje, krojače in kitničarke. Uzorci na zahtevo franko. Blago se razšilja poštino prosto. Za mnogobrojni obisk tako meščanom, okoličanom in zunanjim naročnikom se priporočata udana Aite & Zadnik

Velika zaloga

sena in slame v omotih (balah),
ovsa in otrobov po najprimernejših

cenah v

Via Scussa št. 3 in Via Geppa št. 4, palača Panfili.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

priporočano izvrstno, bolečine blaženo mazilo; dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splešno pr-
ljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take stekle-
nice kot pristne, ki imajo znano varstveno
znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri statem levu“ v Pragi.

Mirodilnica Ferd. F. Huber nasled.

Barriera vecchia 22.

ZALOGA

RIMSKEGA ŽVEPLA, BAKRENOVCA

za trte, praha proti mrčesom, barv mletih in v
prahu, lekov, mineralov, voščenih sveč, mirodij in
ločbarskih izdelkov.

Najnovejši pnevmatični bicikli prodajejo
se po nizkih cenah pri dobroznani in
poštenu domači trdki:

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma šte. 18 uhod piazza della Caserma.

(nasproti veliki vojašnici).

Največa zaloga koles v Trstu. Prodaja se na drobno
in debelo. Zaloga koles: „Courir“, „Humber“ in
„Adler“. Jamči se za vsako prodano kolo. Kolesa so
lepa, lahka, močna in trpežna. Na zahtevanje pošlje
se cenik. V zalogi se nahajajo vsakovrstne priprave
tičočne se koles, kakor: zvonci, svetilke, zračne tla-
čilke, osice, prečke, platišča, notranji mehi, vrhni kav-
čugi vsake mere itd. (Pri naročbi vrhnega kavčuga
zadostuje dolga kolesa skosi sredo v centimetrih in
kakovost kavčuga.)

Henrik Stiebil

pekarna in sladničarna, v Trstu, piazzetta
S. Giacomo hšt. 3 in Riborgo hšt. 15.

ima vsak dan svežih kolačev in raznovrstnih
biškotov. Zaloga rozolije in vsakovrstnih fi-
nih likerjev. Priporoča se sl. slovenskemu ob-
činstvu v mestu in na deželi, sosebno za na-
ročbe za birmo in pojedine. — Kruh trikrat
na dan svež. Sprejema v svojo peč tudi kruh
iz družin.

Anton Košir

v Ljubljani.

v Kolodvorskih ulicah šte. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvrst-

nihi jermenov za

stroje kilo od 1.260 do

3.300 potem jermenov za

šivati in vezati.

Cenike na zahtevanje zastoj.

Kovček „en gros“ gg. trgovcem po najnižih

tovarskih cenah.

SEUNIG & DEKLEVA

Zastop dvokoles „Swift“ iz orožarne v Steyru

imata podpisana

v Gorici, na cesti Fran Josipa (Corso) št. 4.

(nasproti gledišču kavarni).

Lastna izdelovalnica dvokoles „Swift“, žičnih blazin (Drathmatratzen), po-
pravljalnica dvokoles, šivalnih strojev pušk itd.

Nunška ulica 14:

Prodajalnice šivalnih strojev, pušk, streljiva in drugega orodja pa imata

Saunig & Dekleva,

v Nunški ulici št. 16.

Domača trdka
Anna Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše, trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike volume,
albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Zdeluje ročno i pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih
ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zadržuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloga cerkvene obleke,
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Odprtje gostilne AI BAGNI RUSSI.

Podpisani usoja se javiti slavnemu slovenskemu ob-
činstvu, da odpre jutri, dne 31. maja gostilno

„AI BAGNI RUSSI“

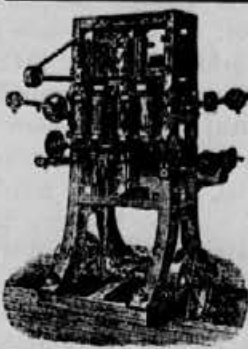
nahajajočo se v ulici Giulia št. 8, poleg ruske kopelji.

Točil bode izborni kraški teran, vipavsko belo vino
in črno istrsko. Vedno SVEŽE PIVO z VRHNIKE nad
Ljubljano.

Izborna domača kuhinja, cene nizke.

Priporoča se obilnemu obisku udani

Matijska Kau.

G. Tönnies

Ljubljana.

tovarna strojev in kovačnica
za kotle.

Specijaliteta:

žage in stroji za
obdelovanje lesa

SVOJI K SVOJIM

J. Jurca in drug.

pekarna v ulici del Istituto hšt. 18,

priporočata svojo pekarno sorojakom v mestu, v Kladinu in
na Rocolu. Izborni kruh, vedno sveža, zaloga biškotov,
sladčilo, moka, kvasa itd. Cene primerne postrežba poštena.
Trikrat na dan sveže pečivo. Vsprejemata v svojo peč tudi
kruh iz družin. Odškodnina nizka postrežba točna. Pečeta
tudi finejši kruh za praznike, pojedine, svatovanja, birmo,
itd. po naročbah. 1-8

Za čuda v ceno!

Le 2 gld. 10 nč.

Naša Dunajska trdka naročila nam je, da
povzem razpustimo tukajšnjo našo podružnico.
Radi tega razprodajamo 40 zelo lepih in korist-
nih predmetov v ceno, kakoršne še nikdar ni
bilo, za samo 2 gld. 10 nč. in sicer:

- 1 pozlačeno uro, urejeno na minuto, o čemer
jamčimo za jedno leto;
- 1 pozlačeno verižico, koje zaradi nje sijajno
vnanjnosti ni razločiti od prave zlate;
- 6 komadov dvostrokošnih roboev;
- 1 zelo lepo žepno zrcalo s fino brušenim steklom;
- 1 krasno svilnato ovratnico, najnovejšega kroja;
- 1 jako fino naprsko iglo z umetelnimi briljanti;
- 1 krasno častniško usnjato novčarko iz zelo
finega usnja;
- 8 komade jako finih naprskih gumbov iz po-
narejenega zlata in umetelnimi briljanti;
- 2 komada zapetnih gumbov iz ponarejenega
zlata z mehanski patonirano zatvornico;
- 1 zelo elegantno pariško zaponno za gospo;
- 1 fino torbico za smotke;
- 1 fin usnik za smotke;
- 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
- 10 komadov finih angleških kuvrt.

Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupo z
uro vred stane le

2 goldinarja 10 nč.

Z naročbami treba se je kolikor možno požuriti
ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v
življenju ne pojavi tako ugodna prilika.

Razpošilja po poštne povzetju Krakov-
ska ekspedicija za ure

F. WINDISCH

Krakovo, št. 7

NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.